

Obsah:

1	VÝVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	9
1.1	VZNIK A VÝVOJ CESTOVNÍHO RUCHU – JEDNOTLIVÉ ETAPY	9
1.1.1	Prvopočátky cestovního ruchu	9
1.1.2	Začátky moderního cestovního ruchu (17. – 18. století)	10
1.1.3	Novodobý cestovní ruch	10
1.1.4	Současné období (po roce 1989)	11
2	VYMEZENÍ CESTOVNÍHO RUCHU	14
2.1	DEFINICE CESTOVNÍHO RUCHU	14
2.2	ZÁKLADNÍ POJMY CESTOVNÍHO RUCHU	14
2.3	TYPLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU	16
2.3.1	Cestovní ruch podle motivace účastníka	16
2.3.2	Cestovní ruch podle místa realizace	18
2.3.3	Cestovní ruch podle vlivu na platební bilanci stát	18
2.3.4	Cestovní ruch podle délky pobytu	19
2.3.5	Cestovní ruch podle způsobu zabezpečení cesty a pobytu	19
2.3.6	Cestovní ruch podle počtu účastníků	19
2.3.7	Cestovní ruch podle způsobu financování	19
2.3.8	Cestovní ruch podle věku účastníků	19
2.3.9	Cestovní ruch podle dopadu na životní prostředí	19
2.4	SPECIFIKA TRHU CESTOVNÍHO RUCHU	22
3	POSTAVENÍ CESTOVNÍHO RUCHU V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ	24
3.1	VÝDAJE NA CESTOVNÍ RUCH JAKO SOUČÁST SPOTŘEBY OBYVATELSTVA	24
3.1.1	Kvantitativní vyjádření	25
3.2	VZTAH CESTOVNÍHO RUCHU K ODVĚTVOVÉ STRUKTUŘE NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ	25
3.3	CESTOVNÍ RUCH JAKO OBLAST PODNIKATELSKÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ A VÝZNAMNÝ FAKTOR ZAMĚSTNANOSTI	26
3.4	VLIV CESTOVNÍHO RUCHU NA ROZVOJ ÚZEMNÍCH CELKŮ	26
3.5	GLOBÁLNÍ DOPADY CESTOVNÍHO RUCHU NA NÁRODNÍ EKONOMIKU	27
3.5.1	Přímé dopady cestovního ruchu	27
3.5.2	Nepřímé dopady cestovního ruchu	28
3.6	ÚČAST CESTOVNÍHO RUCHU NA TVORBĚ PŘÍJMŮ DO STÁTNÍHO ROZPOČTU	28
3.7	SATELITNÍ ÚČET TURISMU	29
3.8	DEVIZOVÉ PROSTŘEDKY	29
3.8.1	Kurzy v zahraničním platebním styku	29
4	ČINITELÉ OVLIVŇUJÍCÍ CESTOVNÍ RUCH	31
4.1	SELEKTIVNÍ (STIMULAČNÍ) FAKTORY	31
4.1.1	Objektivní faktory	31
4.1.2	Subjektivní faktory	32
4.2	LOKALIZAČNÍ FAKTORY	33
4.2.1	Atraktivita přírodní	33
4.2.2	Atraktivita společenské	33
4.3	REALIZAČNÍ FAKTORY	34

5	STRAVOVACÍ SLUŽBY	36
5.1	FORMY STRAVOVACÍCH SLUŽEB	36
5.2	SPOLEČNÉ STRAVOVÁNÍ	37
5.2.1	Význam společného stravování.....	37
5.2.2	Funkce společného stravování.....	38
5.2.3	Způsob obsluhy	40
5.2.4	Současné trendy v oblasti stravovacích služeb	42
5.2.5	Catering	44
5.3	VÝZNAM NÁRODNÍ GASTRONOMIE V CESTOVNÍM RUCHU.....	45
6	UBYTOVACÍ SLUŽBY	47
6.1	TRADICE HOTELNICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	47
6.2	ČLENĚNÍ UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ DLE DRUHU DO KATEGORIÍ.....	47
6.2.1	Definice kategorií ubytovacích zařízení.....	48
6.2.2	Klasifikace ostatních kategorií ubytovacích zařízení.....	51
6.2.3	Kritéria členění ubytovacích zařízení podle kritérií	51
6.2.4	Druhy pokojů.....	52
6.3	UBYTOVACÍ ÚSEK.....	53
6.3.1	Front office.....	53
6.3.2	Housekeeping.....	54
6.4	SEGMENTACE HOSTŮ	54
6.5	RŮSTOVÉ STRATEGIE V UBYTOVACÍCH SLUŽBÁCH	55
6.6	EKONOMICKÉ UKAZATELE	56
6.7	UP-SELLING.....	56
6.8	REVENUE (YIELD) MANAGEMENT	56
7	DOPRAVNÍ SLUŽBY.....	58
7.1	POŽADAVKY ÚČASTNÍKŮ CESTOVNÍHO RUCHU NA DOPRAVNÍ SLUŽBY	59
7.1.1	Železniční doprava	59
7.1.2	Silniční doprava.....	59
7.1.3	Letecká doprava.....	60
7.1.4	Vodní doprava.....	62
7.1.5	Vertikální doprava	62
7.1.6	Cyklistická doprava	62
7.2	RŮSTOVÉ STRATEGIE V DOPRAVĚ	62
8	DOPLŇKOVÉ SLUŽBY V CESTOVNÍM RUCHU	64
8.1	SLUŽBY PRŮVODCŮ CESTOVNÍHO RUCHU	64
8.2	SLUŽBY INFORMAČNÍ.....	65
8.3	SLUŽBY REZERVAČNÍ.....	65
8.4	SLUŽBY SMĚNÁRENSKÉ	66
8.5	SLUŽBY POJIŠŤOVACÍ	66
8.6	SLUŽBY PRODEJNÍ	67
8.7	SLUŽBY ZÁPŮJČNÍ	67
8.8	PASOVÉ SLUŽBY.....	67
8.9	VÍZUM A VÍZOVÉ SLUŽBY	68
8.10	CELNÍ SLUŽBY.....	69

8.11	ZDRAVOTNÍ SLUŽBY	69
8.11.1	Rozdělení světa z hlediska zdravotních rizik.....	69
8.11.2	Základní doporučení před cestou do zahraničí	70
8.11.3	Základní doporučení během pobytu v zahraničí	70
8.11.4	Základní očkování při cestách do zahraničí.....	70
9	SLUŽBY CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ A CESTOVNÍCH AGENTUR.....	72
9.1	CESTOVNÍ KANCELÁŘE	72
9.1.1	Založení první cestovní kanceláře na světě.....	72
9.1.2	Vývoj cestovních kanceláří v České republice.....	73
9.1.3	Předmět činnosti cestovních kanceláří.....	73
9.2	CESTOVNÍ AGENTURA	73
9.2.1	Předmět činnosti cestovních agentur.....	73
9.3	ZÁJEZD	74
9.4	KLASIFIKACE CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ A AGENTUR	74
9.4.1	Podle postavení v distribučním procesu.....	74
9.4.2	Podle zaměření nabízených zájezdů.....	74
9.4.3	Podle klientely.....	75
9.4.4	Podle územní působnosti	75
9.4.5	Podle velikosti	75
10	LÁZEŇSKÝ CESTOVNÍ RUCH	76
10.1	SHODNÉ A ODLIŠNÉ RYSY LÁZEŇSTVÍ A CESTOVNÍHO RUCHU	76
10.1.1	Shodné prvky.....	76
10.1.2	Odlíšné prvky.....	77
10.1.3	Odlíšnosti lázeňství a aktivního zahraničního cestovního ruchu v České republice	77
10.2	MATERIÁLNÍ PŘEDPOKLADY LÁZEŇSKÉHO CESTOVNÍHO RUCHU	77
10.2.1	Přírodní léčivé zdroje.....	77
10.3	SLUŽBY LÁZEŇSKÝCH ZAŘÍZENÍ	78
10.3.1	Služby zdravotně-léčebné	78
	Popis nejčastějších léčebných procedur	78
10.3.2	Ubytovací služby	79
10.3.3	Stravovací služby.....	79
10.3.4	Kulturní, společenské a sportovní služby.....	79
10.4	SYSTÉM POSKYTOVÁNÍ LÁZEŇSKÉ PÉČE	80
10.5	VÝZNAMNÉ LÁZNĚ V ČESKÉ REPUBLICE	81
10.5.1	Stav českého lázeňství.....	81
10.5.2	Lázeňská nej České republiky.....	82
10.5.3	Wellness pobyty.....	83
11	KULTURNÍ DĚDICTVÍ V CESTOVNÍM RUCHU	84
11.1	KULTURNÍ DĚDICTVÍ – KULTURNÍ PAMÁTKY	84
11.1.1	Vyhlašování a rušení ochrany	84
11.1.2	Funkce oboru památkové péče.....	86
11.2	MEZINÁRODNÍ OCHRANA KULTURNÍHO DĚDICTVÍ	86
11.3	SVĚTOVÉ DĚDICTVÍ LIDSTVA POD OCHRANOU UNESCO	87
11.3.1	Seznam světového dědictví v ohrožení.....	88
11.3.2	Hmotné památky ČR na seznamu UNESCO	89

11.3.3	Nehmotné památky ČR na seznamu UNESCO	90
11.4	MEZINÁRODNÍ OSVĚTOVÉ AKCE	92
11.4.1	Rada Evropy	92
11.4.2	UNESCO.....	93
12	MARKETING CESTOVNÍHO RUCHU	94
12.1	ROZDÍL MEZI MARKETINGEM VÝROBKŮ A MARKETINGEM SLUŽEB	94
12.2	VYUŽITÍ EVENT MARKETINGU V CESTOVNÍM RUCHU	95
12.3	TRH CESTOVNÍHO RUCHU	95
12.3.1	Nabídka na trhu cestovního ruchu.....	96
12.3.2	Poptávka na trhu cestovního ruchu	97
12.4	PODSTATA MARKETINGU A JEHO VÝZNAM V CESTOVNÍM RUCHU	97
12.4.1	Marketingová péče o zákazníka v cestovním ruchu.....	97
12.5	MARKETINGOVÉ NÁSTROJE V CESTOVNÍM RUCHU.....	98
12.6	MARKETINGOVÉ ANALÝZY.....	101
12.6.1	Strategické analýzy.....	101
13	CESTOVNÍ RUCH ČESKÉ REPUBLIKY.....	104
13.1	VÝVOJ A SOUČASNÝ STAV CESTOVNÍHO RUCHU ČESKÉ REPUBLIKY	104
13.2	VÝVOJ CESTOVNÍHO RUCHU V REGIONECH ČESKÉ REPUBLIKY.....	105
13.3	KLUB ČESKÝCH TURISTŮ (KČT)	106
13.3.1	Značení podle účelu	106

Voják a v této kapitole o cestovním ruchu můžeme rozdělit do následujících čtyř etap:

- Prvopočátky cestovního ruchu
- Začátky rozvoje cestovního ruchu
- Novodobý cestovní ruch
- Současný stav

1.1.1 Prvopočátky cestovního ruchu

480 před naším letopočtem – 16. století. Počátky jsou spojovány s obdobím ve kterém začali cestovat lidé, kterým byl odměn.

Za nejstarší cestovatelé jsou považováni Řekové, Egypťané a Římané. První dohledné popisy cest jsou od řeckého dějepisce z roku 480 – 475 př.n.l. z popisu cest v oblasti Středomořího moře.

Z období prvního římského císaře Diokleciána (z roku 280 – 305) se dochoval informátor o cestovním ruchu – seznam cest (Itinerarium).

Ve středověku cestovní ruch se soustředil hlavně ke společenskému kontonu nejvyšších vrstev evropské společnosti. cestovní ruch je spojen s předvedení z bohatými mladými šlechtici, syny bohatých kupců a měšťanů. Z této doby se dochovaly popisy cest pro obchodníky a řízení průvodců.

13. století se výrazně počíná obchodních, objevitelských a kolonizačních cest do zámoří, zejména Číny, Indie a Japonska. Motivem pro cesty bylo vedení obchodních vztahů a poznávání nových zemí a kultur. Neznámější cestovatelé tohoto období byl Marco Polo (1254–1324), který strávil sedm let v Číně na dvoře císaře Kublajchána.

V 15. století došlo k rozvoji zámořských objevů, z nichž nejznámější byly portugalské a španělské námořní plavby. Mezi nejvýznamnější mořeplavce patřili italský mořeplavec Kryštof Kolumbus (1451–1506), který přišel k břehům Ameriky v roce 1492, dále portugalský Bartolomeo Diaz (1450–